



İslam yazı sanatını zirveye taşıyan hattat olarak tanımlanan **Şeyh Hamdullah** Amasya'da doğmuştur. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte tarihçiler 1426-1429 olabileceğini kaydetmektedirler. Hamdullah Çelebi, dini ilimleri ve edebi bilgileri devrinin meşhur alimi Şehzade II. Bayezid ve Ahmed'in hocası Hatip Kasım Efendi'den tahsil etmiş, ileri seviyede Arapça öğrenmiştir.

İlk hat hocası Sufi Yahya Çelebi-zade Ali Çelebi olmuştur. Onun Fatih Sultan Mehmet'e katip olması üzerine Amasya'da Hayrettin Halil Çelebi hocalığında yazı eğitimini tamamlamıştır. O altı el yazısını Yaqut al-Musta'simi'nin ardılı ve Abdallah Sayrafi'nin gözbebeği Hayreddin Mar'ashi'den öğrendi. Şeyh Hamdullah asıl gelişmesini Yakut Musat'simi ve Abdallah Sayrafi'nin yazıları üzerinde yaptığı uzun çalışmalar sonucunda elde etmiştir. **Şeyh Hamdullah** yazdığı yazı ve kendine has üslûbu ile “ **Kıblet'ül Küttab** ”

diye anılmıştır. Yazı onun elinde o derece gelişip güzelleşmiştir ki zamanındaki ve daha sonraki hattatlar ona benzemeye çalışmışlarsa da sanatına yaklaşabilen çok az olmuştur.

II.Bayezid, şehzadeliliği ve Amasya valiliği sırasında **Şeyh Hamdullah** ile yakından ilgilenmiş, hatta Hamdullah'ın yazı hokkasını kendi elinde tutarak üstada hizmette bulunmuştur. Davetlerde de en yakınında oturmuş, diğer misafirlerden ayrı tutmuştur. 1481'de Fatih Sultan Mehmed Han'ın vefatı üzerine tahta davet edilen Şehzade Bayezid, Amasya'dan ayrılırken hocası Şeyh Hamdullah'ı İstanbul'a davet etmiştir. Bayezid Han'ın saltanat tahtına çıkmasından bir süre sonra Hamdullah İstanbul'a gitmiş, Amasya'da iken arkadaşlık yaptığı Hattat Abdullah ve Hattat Cemaleddin Amasi'nin evine misafir olmuştur.

Hocasının İstanbul'a geldiğini işiten Sultan Bayezid Şeyh'e olan muhabbetinden, ona yakın olmak ve sohbetinde bulunmak için sarayın harem dairesi civarında oda tahsis etmiştir. Daha sonra Şeyh Hamdullah, saraya katip ve saray hüddamlığına muallim tâyin edilmiştir. **Hattatların piri Şeyh Hamdullah**

’  
“Şeyh”

unvânını ok atıcılığından almıştır. Ok ve yay yapmaktan meşhurdur. Şeyh Hamdullah iyi bir ok

atıcısı olduğunu, 1100 adımlık atışıyla göstermiştir. Pehlivanlar arasında ok atış rekoru kırarak menzil sahibi üstat olmuştur. Bu başarıları sebebiyle Padişah II.Bayezid tarafından Mahmud ve Hamza Dede'den sonra Ok Meydanı Atıcılar Tekkesi Şeyhliği'ne tayin edilmiştir.

Şeyh Hamdullah aynı zamanda iyi bir terzidir. Diktiği kaftanların dikiş yerlerini bulmakta zorlukta çekilirmiş. II. Bayezid'in şehzadeligi sırasında Şeyh Hamdullah kendi elleri ile diktiği ve hediye olarak verdiği kaftanda dikiş yerleri gizlenmiştir.

II. Bayezid'in vefatından sonra oğlu Sultan Selim zamanında sekiz yıl tamamen inzivaya çekilmiştir. Hem talebe yetiştirmiş, hem de manevi terbiyesine girmiş müritlerini irşat ederek günlerini geçirmiştir. Kanuni Sultan Süleyman Han'ın tahta çıkması ile tekrar padişahın teveccühüne mazhar olmuştur. 1526 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Vefat ettiğinde yaşı doksanın üstündedir. Mezarı Karacaahmet Mezarlığındadır.

**Şeyh Hamdullah** doksanı aşan yaşı ile hayata veda ettiği zaman, geride 30 Mushâf-ı Şerif, 50 En'am-ı Şerif ve cüz, 121 murakka ve kıt'a 8 ilmi eser, 6 dua mecmuası bırakmıştır. İlim ve sanat dünyamıza bilhassa altı nevi yazıda eserler vermiştir. 47 adet Mushaf-ı Şerif, Meşarik ve Mesahib-i Şerif, bine ulaşan Enam, Kehf, Nebe sureleri, tomar kıt'a ve murakka yazmıştır. Mimaride tezyini bir unsur olan celi yazılarla pek az meşgul olmakla beraber bilinen celi yazıları İstanbul'un Firûz Ağa Camii, Davut Paşa Camii, Bayezid Camii kitabeleri ile Edirne Bayezid Camii kitabeleri onun eseridir.

*Rahmetullahi Aleyh*